

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กมล สนธิเกษตริน. คำอธิบายกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 5, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิติบรรณาการ, 2532.
- กมล สนธิเกษตริน. คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยจ้างแรงงาน จ้างทำของ รับขน. พิมพ์ครั้งที่ 9, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิติบรรณาการ, 2537.
- กวิน อัสวฉัตรโรจน์. การขนส่งสินค้าทางอากาศ. เอกสารวิชาการส่งออก. พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพฯ : กรมพาณิชย์สัมพันธ์, 2531.
- กรมการบินพาณิชย์, กรม. คำอธิบายอนุสัญญาออร์ซอเพื่อประกอบการยกเว้นพระราชบัญญัติการรับขนทางอากาศ. (อัดสำเนา).
- จิตติ ดิงศภัทย์. หมายเหตุท้ายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3514/2531. คำพิพากษาศาลฎีกาประจำพุทธศักราช 2531 เล่ม 8, 2531 : 2246-2249.
- จุมพต สายสุนทร. กฎหมายระหว่างประเทศ. กรุงเทพฯ : บริษัท โรงพิมพ์เดือนตุลา จำกัด, 2539.
- จุฬา สุขมานพ. ความรับผิดชอบของผู้ขนส่งระหว่างประเทศทางอากาศ. บทบัญญัติ เล่ม 52 ตอน 3 (กันยายน 2539) : 101-110.
- เจียมจิต ผลริชา และศิริ ชำนิวิทย์ภรณ์. การปฏิบัติพิธีการเกี่ยวกับการส่งออก. เอกสารวิชาการส่งออก. กรุงเทพฯ : กรมพาณิชย์สัมพันธ์, 2531.
- ชยันติ ไกรกาญจน์. การปรับปรุงกิจกรรมการขนส่งทางทะเลตามร่างพระราชบัญญัติการรับขนของทางทะเล พ.ศ. .... (ตอนที่ 1). วารสารกฎหมาย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีที่ 14 ฉบับที่ 1 (2535) : 1-27.
- ชยันติ ไกรกาญจน์. การปรับปรุงกิจกรรมการขนส่งทางทะเลตามร่างพระราชบัญญัติการรับขนของทางทะเล พ.ศ. .... (ตอนที่ 2). วารสารกฎหมาย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีที่ 14 ฉบับที่ 2 (2535) : 1-20.
- ชุมพร บังจุสานนท์. หลักทั่วไปเกี่ยวกับการขัดกันแห่งกฎหมาย. เอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายระหว่างประเทศ หน่วยที่ 7-15. พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพฯ : บริษัท รุ่งศิลป์การพิมพ์ จำกัด, 2528.
- ชลอ ว่องวัฒนาภิกุล. กฎหมายอากาศ. พิมพ์ครั้งที่ 5, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2537.
- ไชยยศ เหมะรัชตะ. กฎหมายว่าด้วยสัญญา. พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิติบรรณาการ, 2527.
- ไชยวัฒน์ ปุณนาค. กฎหมายการบิน. บทบัญญัติ เล่ม 24 ตอน 1 (2520) : 21-35.
- คาราพร ธีระวัฒน์. กฎหมายสัญญา : สถานะใหม่ของสัญญาปัจจุบันและปัญหาข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2538.
- ธนสรร์ แสงโสภา. การขนส่งทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 6, กรุงเทพฯ : สำนักการเงินและทรัพย์สิน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2537.

- ประจักษ์ ศกุนตะลักษณ์. เศรษฐศาสตร์การขนส่ง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- ปริญญา ดีผดุง. หมายเหตุท้ายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 789/2531. คำพิพากษาศาลฎีกา พ.ศ. 2531 เล่ม 2, 2531 : 173-175.
- ผาด ธเนศวรย์สกุล. ขอบเขตความรับผิดชอบของผู้ขนส่งต่อผู้ส่งของในระบบการขนส่งหลายรูปแบบตามกฎหมายไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2536.
- ไมทิต เอกจริยกร. คำอธิบายกฎหมายจ้างแรงงาน จ้างทำของ รับขน ยืม ผ่าทรัพย์ เจ้าสำนักโรงแรม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2537.
- ไมทิต เอกจริยกร. หมายเหตุท้ายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2100/2538. คำพิพากษาศาลฎีกา พ.ศ. 2538 เล่ม 2, 2538 : 97-108.
- ไมทิต เอกจริยกร และพันธุ์ทิพย์ กาญจนะจิตรา สายสุนทร. หมายเหตุท้ายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 216/2538. คำพิพากษาศาลฎีกา พ.ศ. 2538 เล่ม 12, 2538 : 6-21.
- พันธุ์ทิพย์ กาญจนะจิตรา. การจัดการขัดกันแห่งกฎหมาย. วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีที่ 16 ฉบับที่ 3 : 182-203.
- พันธุ์ทิพย์ กาญจนะจิตรา สายสุนทร. กฎหมายเอกรูปการค้าระหว่างประเทศและประเทศไทย. 84 ปี ศาสตราจารย์ จิตติ ตั้งศุภทิพย์. คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2537 : 155-172.
- ไพจิตร ปุญญพันธุ์. คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ลักษณะละเมิด. พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2519.
- ไพบุลย์ สุตันตีวรคุณ. Freight Forwarders : สถานภาพและความรับผิดชอบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งทางทะเล. วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีที่ 17 ฉบับที่ 4 (2530) : 63-73.
- ภัทรพร อรรถาพิช. การขนส่งทางอากาศ : ความรับผิดชอบของผู้ขนส่งทางอากาศในการรับขนคนโดยสาร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2532.
- มานะ พิทยาภรณ์. คำบรรยายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ลักษณะเช่าทรัพย์ เช่าซื้อ จ้างแรงงาน จ้างทำของ และรับขน. พิมพ์ครั้งที่ 11, กรุงเทพฯ : บริษัท ประชาชน จำกัด, 2529.
- ร. แลงกาด. ประวัติศาสตร์กฎหมายไทย เล่ม 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2526.
- วรศักดิ์ทิบูลย์, พระ. พจนานุกรมกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 1-6 เรียงตามตัวอักษร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองรัตน์. 2511.
- วรรณณา ปิยโกศลสุวรรณ. การพัฒนาระบบศุลกากรทางอากาศยาน : กรณีศึกษาสำนักงานศุลกากรท่าอากาศยาน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชารัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2538.

วัชรินทร์ จารุณี. ระบบเวอร์ชอ. วารสารการบินพาณิชย์ (ตุลาคม 2524) : 25-28.

วัชรินทร์ จารุณี. ระบบเวอร์ชอ. วารสารการบินพาณิชย์ (เมษายน 2524) : 31-39.

วันชัย ริมวิทยากร. เศรษฐศาสตร์การขนส่ง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2523.

วิศิษฐ์ ลิ้มานนท์. หมายเหตุท้ายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3514/2531. คำพิพากษาศาลฎีกา พ.ศ. 2531 เล่ม 10, 2531 : 196-204.

ศิริศักดิ์ ดิยะพรรณ. หลักเกณฑ์สากลว่าด้วยความรับผิดชอบของผู้ประกอบการบินขนส่งระหว่างประเทศต่อผู้
ใช้บริการ. วารสารอัยการ (กรกฎาคม 2524) : 20-30.

ศิริศักดิ์ ดิยะพรรณ. ความรับผิดชอบของผู้ประกอบการบินขนส่งระหว่างประเทศต่อผู้ให้บริการ (1). วารสาร
อัยการ (กันยายน 2524) : 16-22.

ศิริศักดิ์ ดิยะพรรณ. ความรับผิดชอบของผู้ประกอบการบินขนส่งระหว่างประเทศต่อผู้ให้บริการ (2). วารสาร
อัยการ (พฤศจิกายน 2524) : 29-40.11

เศรษฐกิจการพาณิชย์, กรม. รายงานผลการศึกษาวิจัยการขนส่งสินค้าทางอากาศ. กรุงเทพฯ : กรม
เศรษฐกิจการพาณิชย์, 2523.

สมชัย ศิริบุตร. สัญญาฝากทรัพย์สิน. เอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายพาณิชย์ 2 หน่วยที่ 7-15. พิมพ์ครั้งที่ 5,
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2530.

สุจิตรา โพทะยะ. ลักษณะและขอบเขตของข้อจำกัดความรับผิดชอบในสัญญา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. 2532.

สุธีร์ คุณนิตย์. รับขน. เอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายพาณิชย์ 1 หน่วยที่ 7-15. พิมพ์ครั้งที่ 13, กรุงเทพฯ
: บริษัท ประชาชน จำกัด, 2538.

สุปัน พูลพัฒน์. คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ฝากทรัพย์สิน ฝากชื่อ จ้างแรงงาน จ้างทำของ รับขน,
พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิติบรรณาการ, 2527.

สุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์. หมายเหตุท้ายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2230/2530. คำพิพากษาศาลฎีกา พ.ศ. 2532
เล่ม 4, 2532 : 76-79.

อัมพร จันทรวิจิตร. กฎหมายพาณิชย์ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2509.

ภาษาต่างประเทศ

Alexander T. Well. Air Transportation : A Management Perspective. California : Belmont, 1984.

Andreas F. Lowenfeld. Aviation Law Cases and Materials. New York : Matthew Bender, 1972.

Bin Cheng. The Law of "International" and "Non-International" Carriage by Air. The Law Society's
Gazette (June 1963) : 334-341.

- Bin Cheng. The Law of "International" and "Non-International" Carriage by Air. The Law Society's Gazette (July 1963) : 444-453.
- Bin Cheng. The Law of "International" and "Non-International" Carriage by Air. The Law Society's Gazette (August 1963) : 518-525.
- Bin Cheng. The Law of "International" and "Non-International" Carriage by Air. The Law Society's Gazette (September 1963) : 603-610.
- Bin Cheng. The Law of "International" and "Non-International" Carriage by Air. The Law Society's Gazette (October 1963) : 665-671.
- Bin Cheng. The Law of "International" and "Non-International" Carriage by Air. The Law Society's Gazette (November 1963) : 747-755.
- Bin Cheng. The Law of "International" and "Non-International" Carriage by Air. The Law Society's Gazette (December 1963) : 871-876.
- Bin Cheng. The Law of "International" and "Non-International" Carriage by Air. The Law Society's Gazette (January 1964) : 37-42.
- Bin Cheng. The Law of "International" and "Non-International" Carriage by Air. The Law Society's Gazette (February 1964) : 115-122.
- Bin Cheng. The Law of "International" and "Non-International" Carriage by Air. The Law Society's Gazette (March 1964) : 183-199.
- Bin Cheng. A New-Look Warsaw Convention on the Eve of the Twenty-First Century. Annals of Air and Space Law Vol.XXII Part I (1997) : 45-50.
- Bin Cheng. Liability in the Eletronic Age. Document for IATA Legal Symposium 98 held at Bangkok, 2 February 1998. (Mimeographed)
- Bulent Sozer. Consideration of the Warsaw/Hague System". McGill Journal Vol.25 No.2 (1979) : 217-235.
- Christopher N. Shawcross, K. M. Beaumont and Patrick R. E. Browne. Shawcross and Beaumont on Air Law. 2 ed., London : Butterworth, 1951.
- Doo Hwan Kim. Some Considerations of the Draft for the Convention on an Intergrated System of International Aviation Liability. Journal of Air Law and Commerce Vol.53 No.3 (1988) : 765-796.
- Georgette Miller. Liability in International Air Transportation. New York : Kluwer, 1977.
- Hugh S. Norton, Modern Transportation Economics. 2 ed., Ohio : Marill Publishing Co., 1970.

- Lee S. Kreinder. Clouds on the liability horizon and what we can do about them. Document for IATA Legal Symposium 98 held at Bangkok, 2 February 1998. (Mimeographed)
- Mario Folchi. Guidelines for a New International Air Carrier Liability Convention. Annals of Air and Space Law Vol. XXII Part I. (1997) : 105-110.
- Micheal Milde. Private International Air Law. Montreal : Faculty of Law of McGill University, 1996.
- Micheal Milde. Warsaw Requiem or Unfinished Symphony. Document for the conference on Air and Space Law Challenges : Confrontion Tomorrow held at Montreal on 25-27 October 1996. (Mimeographed)
- Micheal Milde. "Warsaw" system and limits of liability - yet another crossroad?. (Mimeographed)
- Nicholas I. Healy and David J. Shape. Admiralty Cases and Materials. U.S.A. : West Publishing Co., 1974.
- Peter Martin, J. D. McClean and Elezabeth de Montlaur Martin. Shawcross and Beaumont Air Law Vol. 1. 4 ed., London : Butterworths, 1977.
- Peter Martin, J. D. McClean and Elezabeth de Montlaur Martin. Shawcross and Beaumont Air Law Vol. 1 Re-issue. London : Butterworths, 1989.
- Rene H. Mankiewicz. The Liability Regime of the International Air Carrier. London : Kluwer Law and Taxation, 1981.

เอกสารอื่น ๆ

- การบินพาณิชย์, กรม. บันทึกข้อความที่ คค 0401/534, 30 สิงหาคม 2525. (เรื่อง ร่างกฎหมายอนุวัติการให้เป็นไปตามอนุสัญญากรุงวอร์ซอและพิธีสารกรุงเฮก)
- การบินไทย, บริษัทจำกัด. หนังสือที่ กบ. 01/71, 4 กุมภาพันธ์ 2520. (เรื่อง การให้ภาคยานุวัติอนุสัญญากรุงวอร์ซอและพิธีสารกรุงเฮก)
- รายงานการประชุมคณะกรรมการการบินพลเรือน ครั้งที่ 7/2521 วันพุธที่ 30 สิงหาคม 2531. (ัดสำเนา)
- International Air Transportation Association. The Economic Benefit of Air Transport. Data 1992.
- International Civil Aviation Organization. Enclosure to ICAO State Letter LE 3/27, 3/28 -91/3.
- International Civil Aviation Organization. ICAO State Letter LE 4/51 - 96/92, 13 December 1996.
- ICAO Draft Convention on the Liability of The Air Carrier and Other Rules Relating to International Carriage by Air pursuant to Council Decision C-DEC 147/15 of 14 March 1996.

M. Milde. Letter, 21 October 1996. (to Assistant Secretary for Aviation and International Affairs,
Department of Transport of U.S.A.)

สัมภาษณ์

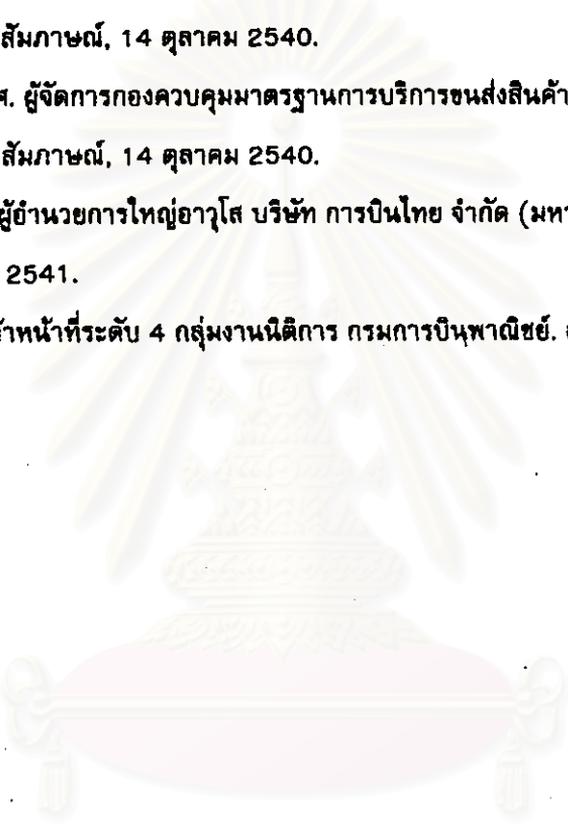
ธีระ ก้องเกียรติยศ. ผู้จัดการฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท เอ็กเซลอินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด. สัมภาษณ์, 12
กุมภาพันธ์ 2541.

รัฐ พักเกาะ. ผู้ช่วยนักบริหาร กองควบคุมมาตรฐานการบริการขนส่งสินค้า บริษัท การบินไทย จำกัด
(มหาชน). สัมภาษณ์, 14 ตุลาคม 2540.

วิจารณ์ พูนสมบัติเลิศ. ผู้จัดการกองควบคุมมาตรฐานการบริการขนส่งสินค้า บริษัท การบินไทย จำกัด
(มหาชน). สัมภาษณ์, 14 ตุลาคม 2540.

วิจิตร วายุรกุล. อดีตผู้อำนวยการใหญ่อาวุโส บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน). สัมภาษณ์, 23
กุมภาพันธ์ 2541.

สนมนาถ เมธีกุล. เจ้าหน้าที่ระดับ 4 กลุ่มงานนิติการ กรมการบินพาณิชย์. สัมภาษณ์, 18 กุมภาพันธ์
2541.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นายสันติ สาทิพย์พงษ์ เกิดวันที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2516 ที่เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2532 สำเร็จการศึกษาปริญญานิติศาสตรบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2536 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2537 สำหรับประสบการณ์การทำงานนั้น เคยดำรงตำแหน่งอนุกรรมการด้านการตลาดและการลงทุนระหว่างประเทศ ในคณะที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีด้านเศรษฐกิจและการต่างประเทศ (พ.ศ. 2540) ช่วยราชการฝ่ายอำนวยการนายกรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี (พ.ศ. 2539) เลขาธิการสถาบันนโยบายสังคมและเศรษฐกิจ (ISEP) (พ.ศ. 2539-2540) และผู้ช่วยผู้อำนวยการ สำนักงานวิชาการหัวหน้าพรรคชาติไทย (พ.ศ. 2537-2539) ปัจจุบันเป็นพนักงานประจำสายงานสนับสนุน ธนาคารแหลมทอง จำกัด (มหาชน) ผู้ช่วยวิจัยประจำสถาบันนโยบายสังคมและเศรษฐกิจ (ISEP) และช่วยราชการฝ่ายอำนวยการรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย